

DE RAADSHEER

jaargang XVI, juni 1994

REDACTIE RAADSHEER

Dieneke Biemans, redactie-secretariaat	
Fagelstraat 25	174568
Cristiana Kat	
Fagelstraat 18	175630
Maarten Mentzel	
Johan de Wittstraat 38	172570
Johanniek van der Molen	
Fagelstraat 16	157135
Arnoud v.d. Vorst	
Warmonderweg 25	173847

ILLUSTRATIES

Voorplaat omslag: Judith Tasseron
voorts: Arnoud van der Vorst

Verantwoordelijkheid

De redactie is voor haar beleid achteraf verantwoording schuldig aan het bestuur van de vereniging.

Gesigneerde artikelen komen voor rekening van de auteur. Ingezonden stukken kunnen worden ingekort.

Oplage	:	335 exemplaren
Redactie-adres	:	Fagelstraat 25
Postgiro	:	4193645 Vereniging Raadsherenbuurt te Leiden

BESTUUR VERENIGING RAADSHERENBUURT

Rob Grootenhuis, voorzitter	
Fagelstraat 14	154769
Vincent Thunnissen, secretaris	
Warmonderweg 19	157252
Mariëtte Bos, penningmeester	
Johan de Wittstraat 21	170480
Rita de Coursey	
Fagelstraat 39	155886
Nancy Stoop	
Warmonderweg 9	155505
Frans Vos	
Johan de Wittstraat 19	171493
Joke van der Meer	
Van Oldenbarneveldtstraat 41	171906

CONTACTPERSONEN IN DE BUURT

Gevonden Voorwerpen: Rita de Coursey (adres zie boven)	
Contacten met de gemeente Leiden en OPA: René Elkerbout	
Hogerbeetsstraat 8	173391
Openlucht-theater: Tom van Leeuwen	
Johan de Wittstraat 34	155997
Ouderenhulp: Rob Grootenhuis	
Fagelstraat 14	154769
Vereniging Vrienden van de Leidse Hout: Rob Mante	
Johan de Wittstraat 3	154770
Centrale Meldingspost voor verhuizingen, geboortes e.d.: Vincent Thunnissen	
Warmonderweg 19	157252
Telefooncirkel: Atie Van Wely	
Warmonderweg 27	170910

INHOUDSOPGAVE

Redactioneel	pg. 2
Buurtfeest	pg. 3
Vrijmarkt op Koninginnedag	pg. 5
Het Bulderbos	pg. 6
Inspreekbijeenkomst uitbreidingsplannen Schiphol: een impressie	pg. 8
De lasten van het vliegen (5)	pg. 9
Van Kinker- naar Raadsherenbuurt	pg. 10
Verkiezingsuitslagen in onze wijk	pg. 12
Nieuwe bewoners Johan de Wittstraat 1 en Rijnsburgerweg 169/175	pg. 16
Algemene ledenvergadering 1994	pg. 23
Ontbrekende oude Raadsheren	pg. 25
Herhaalde oproep i.v.m. Raadsherenbuurt 1940-1980	pg. 26
Gemengd Nieuws	pg. 27

De Raadsheer verschijnt vier maal per jaar.

Eerstvolgende nummer: oktober 1994.

Copy graag vóór 1 september bij redactie-secretariaat, liefst aangeleverd op diskette.

REDACTIONEEL

Heel voorzichtig durven we deze aflevering van onze buurtkrant een 'zomernummer' te noemen.

Het is elke keer weer een behoorlijk karwei om het wel en wee van de buurt op een leesbare manier op papier te krijgen. Met kunst en vliegwerk is het toch aardig gelukt deze keer, denk ik.

U krijgt veel, afwisselende stukjes voorgeschoteld.

Er zijn twee verslagjes van Koninginnedag binnengekomen. Ook is er weer nieuws omtrent het vliegverkeer. U wordt geïnformeerd over de verkiezingsuitslagen in onze wijk. En als U een fietsenhok in Uw tuin wilt gaan plaatsen, dan heeft Rob Grootenhuis voor een schappelijk prijsje de steunen voor zo'n berging voor U klaar liggen.

Verder: een mooi verslag - met tekeningen - van de (nieuw-) bouw van het hoekpand Johan de Wittstraat 1/Rijnsburgerweg 169-175. En Jolanda Kenter laat U meegenieten van haar eerste dagen als bewoner, wat verderop in diezelfde straat.

Omdat bleek dat velen helaas niet konden komen naar de jaarvergadering van onze buurtvereniging heeft het bestuur besloten het verslag te publiceren, zodat U toch ook op de hoogte blijft van wat er gebeurt in de Raadsherenbuurt. Zo kunt U lezen wat er gezegd werd over de waterstand onder de huizen in onze buurt.

Tot slot één verzoek: Wilt U helpen zoeken naar de ontbrekende Raadsheernummers, zodat het buurt-archief compleet gemaakt kan worden? (zie het lijstje verderop in dit nummer).

Rest mij nog U een hele fijne zomer toe te wensen met veel vrije zonnige uurtjes om te genieten van de heerlijke Raadsherenwijn.

Veel leesplezier,
Dieneke Biemans - van Bennekom.

GEMENGD NIEUWS

verhuisd:

Corrie Colsen
van Fagelstraat 26
naar Buys Ballotstraat 69, 2313 TW Leiden

nieuwe bewoner:

Mw. Ruth Zuilhof
Fagelstraat 22A, 2334 AX Leiden
tel. 071-152924

te koop:

4 ijzeren steunen voor fietsendak tegen schutting in voortuin.
Rob Grootenhuis, Fagelstraat 14, tel. 154769

gezocht:

Wij zijn bezig onze gang te "restaureren".
Wie heeft een oude paneeldeur over, met of zonder raampje(s)?
Minke Holleman/Gijsbert van Es, Fagelstraat 38, tel. 172930

HERHAALDE OPROEP

Onder redactie van (o.a.) Herman Kleibrink heeft de Vereniging Raadsheerenbuurt in 1980 een herdenkingsuitgave geproduceerd, met daarin de oorlogsherinneringen van een aantal toenmalige buurtbewoners. De titel: 'Raadsheerenbuurt Leiden 1940 - 1980'.

Enkele jaren later is hiervan nog een tweede druk verschenen.

Regelmatig, nu ook weer na de oproep in de vorige Raadsheer, wordt er bij mij nog navraag gedaan naar deze uitgave. Men gaat er daarbij vanuit dat ik daarover beschik, immers ik ben ook deponhouder van het boek '60 jaren Raadsheerenbuurt' en van de speciale herdenkingsuitgave van de vereniging uit mei 1985.

Helaas moet ik de belangstellenden dan teleurstellen. Ik bezit er geen enkel exemplaar van, zelfs niet in het buurtarchief!

Wel weet ik uit mijn eigen bestuurstijd (1982 - 1987), dat we toen een soort ijzeren noodvoorraad aanhielden, maar: Waar is die gebleven?

Ik zie met belangstelling Uw antwoord tegemoet!

Rob Mante,
Johan de Wittstraat 3,
tel: 154770

BUURTFEEST

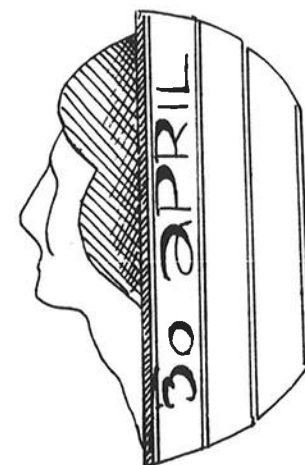
Terwijl de Amsterdamse vrijmarkt langzaam ten gronde lijkt te gaan aan haar eigen succes - veel te veel volk, woekerprijzen en bedorven loempia's - bloeit de markt op het Rozenpleintje als nooit tevoren.

Wat zag het er allemaal weer aardig uit op Koninginnedag!

Allereerst het opbouwen van de markt: de koopwaar, in de dagen daarvoor bij elkaar gezocht en in een doos gesmeten, wordt nu zorgvuldig uitgestald, vaak op een speciaal uitgelegd kleedje.

Stickertjes geven de soms onvoorstelbaar scherpe prijzen aan.

Jeugdige verkopers lichten zonder schaamte de gebreken van de koopwaar toe en doen wat van de prijs af.

Meestal markeert het aanbod van spullen de levensfase waarin een bepaalde familie verkeert. Soms merk je, bijvoorbeeld, dat zo'n gezin zich als voltooid beschouwt: rammelaars, hemmetjes en babybedje staan op straat, soms vergezeld van boekwerkjes als "Negen maanden samen blij" en "Het jonge vaders boek".

Een ander heeft een studie - al of niet met succes - beëindigd: Knoers' Algemene Onderwijskunde en het Repertorium van Sociaal Economisch Nederland wachten op nieuwe lezers.

Ook dit jaar was het aanbod weer zeer gevarieerd en toonde duidelijk de 'tekenen des tijds', zoals uit onze eigen oogst mag blijken: een haltertje waarmee je je armspieren kan oefenen en dat lelijke deuken in het parket kan veroorzaken; een zak met knikkers, allemaal 'heel waard'; twee gebreide poppen, Bert en Ernie, die het nu toch lijken te gaan afleggen tegen Mario en Luigi; enkele kalende trollen; een gameboy-spelletje (Bugs Bunny) en 'Een Reis om de Wereld in 80 Dagen' dat zo van nr. 3 naar nr. 31 in de Van Oldenbarneveltstraat verhuisde, in 80 seconden.

De markt was willig en kopers en verkopers waren tevereden, en dat kwam natuurlijk ook door de muziek - van draaiorgel tot cello -, het gratis Oranjezonnetje en de drankjes en de hapjes, vaak nadrukkelijk aangeprezen door buurtvrienden met onvermoede culinaire talenten. En er werd natuurlijk volop gepraat: over de wereldpolitiek, de aanbouw van een serre, de voordelen van een buizenversterker, de uitslag van de verkiezingen, de wachtlijst van de tennisclub, de kampioenskansen van UVS, Lugdunum en ASC, en de conditie van de benen in verband met lange fietstochten. Een stevig geronk in de lucht bracht de uitbreiding van Schiphol ter sprake, waartegen ter plekke actie kon worden ondernomen door de aankoop van een boom in de Haarlemmermeerpolder.

Het bestuur van de buurtvereniging had voor een heel aardige verrassing gezorgd: de presentatie van een flonkerende Italiaanse wijn - rood en wit -, met het vertrouwenwekkende label van de Raadsherenbuurt op de fles. De liefhebbers konden zich aan de kraam op de hoogte stellen van de kwaliteit door zich te verdiepen in de wijngids van Hubrecht Duyker, door te proeven en te kopen, liefst een hele doos.

De door de ledenvergadering gewenste termijn van 3 maanden is onderzoekstechnisch niet haalbaar: voor een goed inzicht zijn vooral ook de natte maanden (t/m november) van belang.

U hoort van ons zodra het onderzoek zal starten!

Vincent Thunissen, secretaris bestuur

ONTBREKENDE OUDE RAADSHEREN

Rob Mante, de buurtarchivaris, heeft alle oude Raadsheren, op een paar na. De 4 nummers die ontbreken zijn:

- * het 4e nummer van 1980 (waarschijnlijk oktober)
- * het 5e nummer van 1980 (waarschijnlijk december)
- * het 1e nummer van 1981 (waarschijnlijk februari)
- * het 4e nummer van 1982 (waarschijnlijk september)

Wie heeft deze nummers bewaard, op zolder, in de boekenkast, in de verhuiskist, of waar dan ook?

Misschien weet U niet eens meer dat U ze bewaard hebt; wilt U dan op een druilerige middag in het weekend eens zoeken?

En wilt U, als u ontbrekende nummers heeft, ze afstaan voor het buurtarchief?

Rob Mante zal U dankbaar zijn. Telefoon 154770.

Welaan, dat is inmiddels gebeurd. De Leidse regiogemeenten hebben in goede samenwerking een uitgebreid bezwaar opgesteld inzake de uitbreiding van Schipholkwestie. Het bestuur kon zich in alle eenvoud in dat bezwaar voegen, en legde in een reactie van 3 mei jl. vast dat het voor de Raadsherenbuurt dan vooral om geluidhinder en veiligheid gaat. Het valt niet goed in te zien dat de plannen van Schiphol dwingend zouden moeten leiden tot een forse uitbreiding van het aantal gehinderden.

Verkeer

De gemeente had twee jaar geleden in het vooruitzicht gesteld dat de buurt een 30-km. regime zou krijgen, deels ondersteund met enkele fysieke maatregelen. Waar blijft de uitvoering van dat beleid?

Welaan, dat is in de bezuinigingen ver op de achtergrond geraakt. Wel is er een pot voor sociale vernieuwing, maar het bestuur heeft het niet verdedigbaar geacht daaruit een bijdrage te vragen. Wat rest is een brief aan de gemeente, waarin wordt gevraagd enkele toch gevaarlijke situaties (kruispunt Van Oldenbarneveltstraat/Johan de Witstraat, en de oversteekpunten naar de Leidse Hout) zo spoedig mogelijk in overleg met de buurt op te heffen. Die brief zal binnenkort uitgaan.

Wateroverlast

Overall problemen, deze winter: zeer natte tuinen, en vaak ook natte kruipruimten. Afgesproken werd dat enkele leden van de vereniging (Rogier den Uyl, Rob Mante en Vincent Thunnissen) met de gemeente afspraken zouden maken om binnen drie maanden helderheid te krijgen over de aard, de oorzaak en de oplossing van deze ernstige, schade veroorzakende overlast. Inmiddels is de gemeente bereid gevonden een onderzoek uit te voeren dat inzicht geeft in de volgende zaken: (1) de hoogte van het grondwater; (2) de snelheid waarmee regenwater naar het grondwater zakt, resp. wordt afgevoerd; (3) de samenstelling van de grond waarop wij leven (een dikke laag klei kan veel narigheid veroorzaken bij de verwerking van regenwater!). De gemeente heeft inmiddels een inventarisatie van klachten ontvangen, op huisnummer gerangschikt. Een onafhankelijk ingenieursbureau zal een onderzoeksopzet maken, die met de genoemde leden wordt doorgesproken.

En zo kan iedere buurtgenoot van de zomer met een glas 'Italië' terugdenken aan een zeer geslaagd Oranjefeest in de Raadsherenbuurt.

Nico Koek

VRIJMARKT OP KONINGINNEDAG

Als nieuwe bewoonster (ik woon hier nu 1 jaar) gaf ik voor het eerst gehoor aan de oproep van de wijkvereniging om deel te nemen aan één van de geplande activiteiten.

Het betrof de vrijmarkt op Koninginnedag. Jac Peeters en ik waren enige tijd daarvoor ingehaakt op de akties tegen de uitbreidingsplannen van Schiphol en het leek ons een goed idee om dit gezamenlijke belang op deze manier nog eens extra onder de aandacht van de buurtbewoners te brengen.

Met een geleende tafel - (bedankt Ans & Hans) - een map met informatie-materiaal en vol goede moed begaven wij ons naar het Rozenpleintje, in de verwachting dat wij ons konden scharen onder buurtgenoten die de overtollige produkten van hun pas opgeruimde zolder of tuin voor een prikkie aan de man of vrouw probeerden te brengen.

Tot mijn verbazing bleken wij echter de enige volwassenen te zijn op een vrijmarkt vol ondernemingslustige kinderen.

Aanvankelijk voelden wij ons wel wat opgelaten tussen al die op de grond uitgestalde Barbiepoppen en rolschaatsen, maar gelukkig bleken de meeste mensen toch ook wel belangstelling te hebben voor onze aktie. Wij mochten ons verheugen in de verkoop van heel wat boomcheques en konden veel informatie over de uitbreidingsplannen verstrekken.

Alhoewel het heel gezellig was zou het, denk ik, toch leuker zijn als er een volgende keer een vrijmarkt gehouden zou worden waaraan elke leeftijdsgroep zou kunnen deelnemen.

Er zijn vast wel mensen die iets te koop willen aanbieden, of juist iets zoeken voor zich zelf, hun kinderen, hun huis of tuin. Daarnaast weet ik dat verschillende mensen in de buurt zich inzetten door het jaar heen voor een goed doel. Waarom daarmee niet eens op de vrijmarkt?

En, mochten mensen daar echt niets voor voelen, dan denk ik dat het duidelijker is (zeker naar nieuwe bewoners) om aan te geven dat het hier een "kinder-vrijmarkt" betreft.

Yvonne Slijkhuis

HET BULDERBOS

Op de plek waar Schiphol een nieuwe startbaan wil aanleggen heeft de Vereniging Milieudefensie een stuk grond gekocht dat zij "Het Bulderbos" noemt.

Voor f 1.00,-- kunt U mede-eigenaar worden van een stukje bos. U ontvangt hiervoor een eigendoms-certificaat. Mocht Schiphol het land willen onteigenen dan stapt de Vereniging Milieudefensie naar de rechter. Zelf hoeft U niets te ondernemen.

Op het aangekochte land zal een mooi stukje natuur worden aangelegd, ongeveer ter grootte van een voetbalveld. Met Uw hulp kan het Bulderbos worden aangeplant. Er zijn boomcheques te koop van f 5,-- , f 10,- en f 25,-- . Door de verkoop van cheques zal het mogelijk worden het Bulderbos ook werkelijk te beplanten.

ALGEMENE LEDENVERGADERING 1994

Op 29 maart 1994 vond de jaarlijkse ledenvergadering plaats. De afhandeling van de gebruikelijke punten nam niet veel tijd in beslag: de terugblik op 1993 (jaarverslag en financiële verantwoording) en de (her-)benoeming van het bestuur gaven geen aanleiding voor emoties en/of discussies. Alleen het afscheid van René Elkerbout, die na vijf trouwe dienstjaren - gedwongen door een reglement dat wars is van zitvlees - de pijp aan maarten gaf, deed links en rechts een traantje wegpinken.

De schouders werden gerecht en de kelen geschraapt toen het komende jaar 1994 (plannen en begroting) aan de orde werd gesteld. De begroting riep vragen op, maar die konden allemaal worden beantwoord. Deskundige leden stelden vast dat het kennelijk om een kasgeldbegroting ging.

Belangrijke voorstellen met financiële consequenties:

- (1) uit de opbrengsten van het oud papier worden donaties gedaan aan Terre des Hommes en Artsen zonder grenzen;
 - (2) de theaterwerkgroep kreeg voldoende financiële ruimte voor een poging de theater- activiteiten uit te breiden met een avondvoorstelling, en dat gaat - zo horen wij inmiddels bij geruchte - lukken;
 - (3) het bestuur beloofde zich alsnog te zetten aan de aanschaf of fabricage van een marktkraam (en dat is zeker gelukt, zo zag men op Konninginnedag).
- Tenslotte de zaken die voor de vereniging geen financiële consequenties hebben, maar voor de buurt des te meer: politiek - zo kan je zeggen - van de directe leefomgeving. Zet U schrap voor de volgende onderwerpen, waarbij steeds de actuele stand van zaken zal worden gemeld:

Schipholkwestie

Voor iedereen merkbaar: het aantal vliegtuigen dat het luchtruim boven onze buurt gebruikt, is fors toegenomen en zal in de nabije toekomst nog verder toenemen. De ledenvergadering stelde vast dat in de (toen nog komende) inspraakperiode deze zaak kritisch aan de orde zou worden gesteld.

Aan de voorzijde komt weer een van de oude voordeuren terug, verder verandert er uitwendig maar weinig, langs de Johan de Wittstraat verdween inmiddels de garage. Daar komt een inrit naar het opnieuw te bestraten achterterrein met parkeerruimte voor een achttal auto's, fietsenstalling en een 'theekoepel' of 'paviljoentje'. Deze koepel komt achter de laagbouw langs de Johan de Wittstraat en is te bereiken via een gang die ook nu al achter het (toekomstige) appartement loopt. Aan de achterzijde komt op de tweede etage een galerij met wenteltrap. De huidige ijzeren brandtrap verdwijnt. Aan de achterzijde komen ook weer enkele van de oude 'keukendeuren' terug.

Wat er precies gaat gebeuren met de voormalige voortuinen is ons nog niet duidelijk. Gezegd wordt dat er per pand bergruimte komt voor de minicontainers. Fietsen moeten op het achterterrein in 'fietskluizen' worden geplaatst. (Misschien zal de SLS wel in staat zijn de veel ergernis gevende glas- en papiercontainers die pal onder de ramen van een van de luxe appartementen staan, te doen verbannen naar een plek waar ze minder hinder en gevaar opleveren!)

We zijn benieuwd naar onze nieuwe buurtgenoten!

R. Mante.

Stop de uitbreiding van Schiphol Koop een Bulderboom

Bulderbos
Bulderwood

Boomcheques
HIER
verkrijgbaar

Boomcheque 5
Boomcheque 10
Boomcheque 15
Boomcheque 20

milieu defensie

Wilt u meer weten?
Bel 020 - 628 26 20
(elke werkdag
tussen 9 en 14 uur)

In het najaar van 1994 zal er een boomplantdag worden gehouden. Als U een boomcheque koopt kunt U daar, als U dat wilt, voor uitgenodigd worden. De verkoop van cheques is al begonnen, maar gaat nog door tot augustus. Tot die tijd kunt U op het adres Johan de Wittstraat 20 nog cheques kopen, of gratis "Opland" posters afhalen. Ook beschikken we over informatiemateriaal over de aktie.

Jac Peeters en Yvonne Slijkhuis

INSPRAAKBIJEENKOMST UITBREIDINGSPANNEN SCHIPHOL: EEN IMPRESSIE

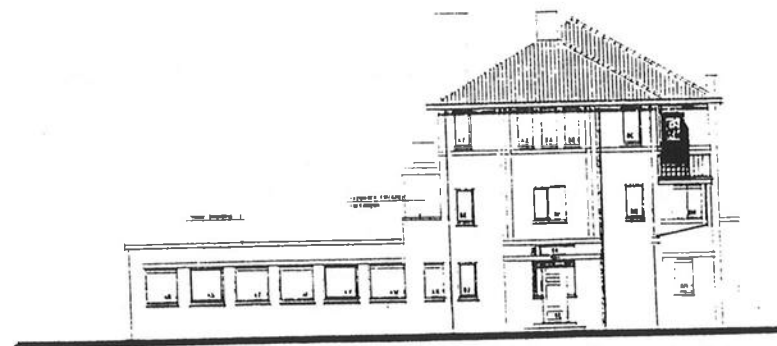
Eind april vond er in de Regenboogkerk in de Merenwijk een inspraakbijeenkomst plaats over de uitbreidingsplannen van Schiphol. Zes samenwerkende gemeenten in de Leidse regio hadden een ontwerp-inspraakreactie op deze plannen opgesteld, waarover bewoners van deze gemeenten hun mening konden geven.

Na een toelichting door een inspraak-medewerker van de gemeente Leiden en een commentaar van een medewerker van de Stichting Natuur en Milieu konden vragen gesteld worden aan een panel, bestaande uit milieu-wethouders van de gemeenten Leiden, Voorschoten, Oegstgeest, Leiderdorp, Zoeterwoude en Alkemade.

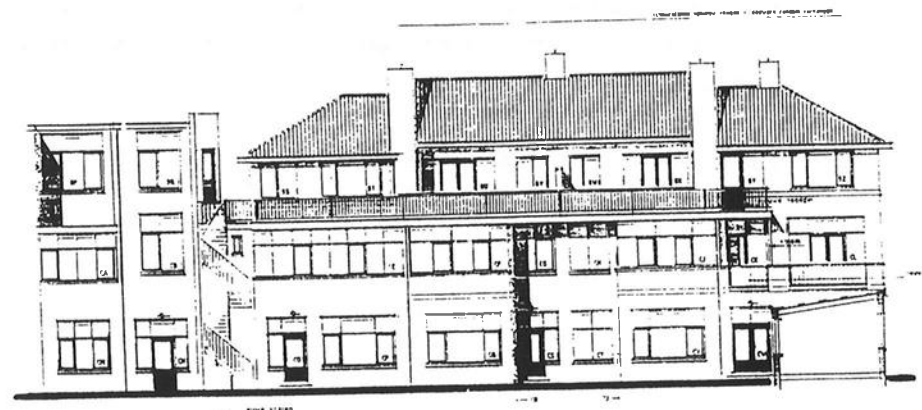
Al gauw werd duidelijk dat op de meeste schriftelijke vragen niet onmiddellijk een antwoord kon worden gegeven en dat overigens de door de gemeentebesturen in te dienen bezwaren beperkt zouden blijven tot het bijstellen van milieu-randvoorwaarden: van een daadwerkelijk verzet tegen de plannen zal geen sprake zijn.

Zoals zo vaak bij dit soort gelegenheden werd de inbreng door een belangrijk deel geleverd door deskundigen: van Schiphol, de Stichting Natuur en Milieu en de Stichting Luchtvaartoverlast Leiden.

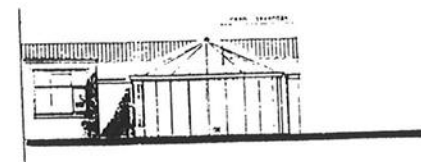
De antwoorden van de wethouders waren weinig overtuigend; en ronduit

Zijgevel

Achtergevel

Achtergevel laagbouw

De Stichting Studenten Huisvesting, inmiddels niet alleen meer haar naam getrouw zorgdragend voor studentenhuisvesting, had nieuwe plannen ontwikkeld. Als 'woningbouwvereniging' zag zij nieuwe mogelijkheden, resulterend in een grootscheepse aanpak die moet leiden tot huisvestingsmogelijkheden in (vooral) twee-, drie- en vierkamerappartementen: per 1 maart 1995 hoopt de SLS te beschikken over een twintigtal moderne, gemeubileerd te verhuren luxe, goed geluidsgeïsoleerde appartementen, ieder met eigen, complete sanitaire voorziening. De huren worden hoog. De appartementen zijn dus niet meer bedoeld voor studenten (het gaat niet meer om kamerverhuur), misschien wel voor enkele buitenlandse gastdocenten, verder voor buitenlandse medewerkers van ESTEC, Heineken of AKZO en dergelijke instellingen.

Op bijgaande door het Leidse architectenbureau Herms van den Berg gemaakte en ons door de SLS beschikbaar gesteld schetsen (gevelaanzichten) kan men zien wat voor moois de Rotterdamse aannemer Bouw- en Aannemingsbedrijf 'AHT' er met haar 5, deels Leidse onderaannemers van moet maken.

Voorgevel

onbenullig was de bijdrage van de wethouder van Oegstgeest.

Opvallend was tenslotte de afwezigheid van bestuurders van de gemeente Warmond, te meer omdat als de plannen ongewijzigd doorgaan, juist de Warmonders de meeste overlast zullen ondervinden.

Jac Peeters en Yvonne Slikhuis

DE LASTEN VAN HET VLEIEN (5)

Een voordeel van de verkiezingstijd is dat de politieke partijen wat meer dan gewoonlijk achter hun broek worden gezeten en soms kleur bekennen over controversiële zaken. Wie dit voorjaar de berichtgeving in de media over het vliegen boven Leiden volgde, kon interessante standpunten noteren.

Tijdens een kamerdebat over de wijziging van de Luchtvaartwet hield het kabinet vast aan de vreemde indeling van de nacht die Schiphol hanteert. Vanaf 6 uur 's ochtends mag er volop van en naar Schiphol worden gevlogen. De kleine rechtse partijen en Groen Links, D66 en de PvdA hebben grote moeite met deze voorgestelde korte nachtduur (*NRC Handelsblad* 4 maart 1994).

Wassenaar, Katwijk en Valkenburg hebben gezamenlijk een protestbrief aan de provincie gestuurd (*Leids Nieuwsblad* 1 april). Zij zijn het met minister Alders eens dat vliegkamp Valkenburg een volwaardig onderdeel van de groene bufferzone Den Haag-Leiden-Zoetermeer moet blijven. Het stedenbouwkundig plan voor dit gebied voor ongeveer 21.000 inwoners - Leiden en Oegstgeest zijn vóór dat plan - zou ten onrechte al zijn gemaakt.

De gemeente Oegstgeest spreekt zich in haar Beleidsprogramma '94-'98 (Oegstgeester Courant 13 april) ook over deze ecologische verbindingszone uit. Oegstgeest wil dat het westelijke deel van de Broek- en Simontjespolder als onderdeel van de groenzone Kagerzoom-Valkenburgse Meer groen blijft. Leiden wil deze polder dolgraag bebouwen (zie *De Raadsheer* van december 1993, 'Beeld van de Leidse toekomst', p. 16-18).

Aan de vooravond van de inspraakbijeenkomsten over de uitbreiding van Schiphol in april en mei (zie ook het stukje 'Impressie inspraakbijeenkomst' elders in de Raadsheer) oefent de Commissie Geluidhinder Schiphol zware kritiek uit op de uitbreidingsplannen. De toename van het vliegverkeer ontwikkelt zich veel sneller dan minister Maij wil toegeven. Aanleg van een geheel nieuwe vlieghaven of afleiding van de groei naar regionale of buitenlandse luchthavens zou als alternatief aan de plannen moeten worden toegevoegd. Eerder had deze commissie al op het voor Leiden buitengewoon interessante gegeven geattendeerd, dat de Rijksluchtvaartdienst had besloten - buiten elke openbare discussie om - met ingang van 1992 de nachtelijke landingsprocedures in toenemende mate over Leiden te laten verlopen (*Jaarverslag over 1991*, p. 9).

Zelfs de landelijke dagbladen noemen de klachten die dit voorjaar in de Leidse regio klinken. In Alkemade, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude zal het aantal inwoners dat te lijden krijgt van geluidsoverlast, vertienvoudigen, aldus stelt het regiobestuur. Aanvullend onderzoek is dringend nodig, een conclusie waartoe ook de Stichting Platform Leefmilieu Regio Schiphol komt ('Uitbreiding Schiphol stoort Leidse Regio', *de Volkskrant* 11 mei 1994).

Maarten Mentzel

VAN KINKER- NAAR RAADSHERENBUURT

Na het lezen van het stukje 'Wie of wat is de Raadsheer' van Rianne Boonstra in de Raadsheer van september 1993 en de reacties daarop, nam ik me voor een stukje voor de Raadsheer te schrijven over hoe ik onze buurt beleef. Bij dezen.

merkend voor de orthopedagogentijd het veelvuldig zoeken in de buurt naar kinderen die het leuk zouden kunnen vinden om getest te worden of anderszins als proefkonijn wilden dienen. (Hiertoe werden enkele ruimten verbouwd tot spel- en observatiekamer met daartussen one-way-screens.)

Steeds erger raakten de panden verwaarloosd, zodat bij storm ramen wegwoeien en tuinmuurtjes tot vreugde van de jeugd konden worden omgeduwd.

Na langdurige leegstand trok de Rijksuniversiteit zich per 1 augustus 1989 terug, 24 augustus verkreeg de Stichting Studenten Huisvesting het eigendom over de panden Rijnsburgerweg 169/175 en Johan de Wittstraat 1. (Zie de Raadsheer van oktober 1989 en april 1990).

Na enige verbouwingen trok er een groep van ongeveer veertig meisjesstudenten in, die tijdelijk uit Rapenburg 122 waren verbannen wegens renovatie aldaar. Een voor de buurt rampzalige periode leek aangebroken: de dames bemoeiden zich met alles wat er rond hen gebeurde, zelfs rustig zitten in de omliggende tuinen leidde tot commentaren. Feesten waren aan de orde van de dag, de buurt kreeg parkeerproblemen. Een gigantische troep achterlatend vertrokken ze na enige maanden; de rust keerde weer.

De Stichting Studentenhuisvesting plaatste vervolgens een reeks studenten uit het oude Elisabeth-ziekenhuis-complex aan de Hooigracht in haar nieuwe bezit en stelde een tweetal nieuwe beheerders aan. Een verschil van dag en nacht. Sporadische feesten die bovendien steeds werden aangekondigd, netjes geparkeerde fietsen en nauwelijks autobezit en ook geen nachtelijk lawaai meer wanneer het bezoek vertrok. Kortom, prettige burens en buurtgenoten. Maar ook daaraan kwam een eind. Per 31 december 1993 moesten de laatste studenten vertrekken en raakten verspreid over de stad. De huishond Murphy vond onderdak bij de burens op nummer 3.

Begin maart 1994 ging 'de beuk' er in, met grof geschut ofwel een grote dragline werd de zaak aangepakt. Bij tijd en wijle leek de omgeving te worden getroffen door een aardbeving, maar gelukkig is het werk inmiddels in rustiger vaarwater gekomen.

zijn opvattingen over de indeling van de bedrijfsruimten. Een continu proces van veranderen, herindelen, doorbreken, verbouwen. Om tureluurs van te worden.

In één van de panden was, zoals hiervoor al werd gezegd, de woning van de heer Hagoort gevestigd. Die hield toezicht op de bedrijfspannen, maar die woning had nog een bijkomend voordeel: In de crisistijd van de jaren dertig moest vaak (uiteraard onbetaald) overwerk worden verricht. Daarvoor was vergunning vereist van de Arbeidsinspectie. In die jaren van massa-werkeloosheid werd die vergunning echter slechts moeilijk verkregen. Bij eventuele controle konden de medewerkers dus zonodig naar die woning worden gedirigeerd, die de controlerende ambtenaren op straffe van huisvredebreuk niet mochten betreden!

Sloos liet de tussenliggende muren dus op diverse plaatsen doorbreken en bouwde tegen de achtergevel van de nummers 169 en 171 een grote uitbouw waarin hij de drukkerij van de LOI onderbracht. Omdat het om zware apparatuur ging moest er een zware fundering komen: dik 40 kubieke meter beton! De achtertuinen werden samengetrokken en betegeld. Hij plaatste er ook een grote barak, die volgens de verhalen uit de eerste wereldoorlog dateerde en die hij goedkoop op de kop had getikt. Hierin werkten de typistes. Om het heen en weer lopen naar die barak vanuit de huizen te vergemakkelijken werd het laagliggende binnenterrein weldra ongeveer vijftig centimeter opgehoogd.

De zaken liepen zo goed, dat Sloos in staat was in Leiderdorp een nieuwe vestiging te laten bouwen. Omstreeks 1962 werden daarom de panden aan de Rijnsburgerweg afgestoten.

Volgende bewoner/gebruiker werd de Rijksuniversiteit Leiden, die er eerst rond 1963 de vakgroep Psychologie, later, vanaf 1976/'77 de vakgroep Orthopedagogiek en (in de barak) een collegezaal voor de lerarenopleiding onderbracht. Kenmerkend voor de tijd van de psychologen waren de enorme hoeveelheden fietsen die vaak de doorgang over het trottoir blokkeerden, ken-

Zo'n dikke twee-en-half jaar geleden zijn we uit de Kinkerbuurt in Amsterdam in deze buurt terechtgekomen. De Kinkerbuurt ligt in Oud-West, naast de Jordaan. Het is een warme en levendige buurt, maar met veel sociale woningbouw en veel plaatsen waar de stadsvernieuwing nog moet beginnen. Wij woonden in een straat zonder groen, maar wel met de Ten Cate-markt om de hoek waar iedere dag de heerlijkste exotische vruchten voor bijna niets te krijgen waren.

Tja, dan was deze buurt wel even wat anders. Mooi, schoon, deftig bijna. De dag dat we het huis gingen bezichtigen, begin januari 1991, ik herinner het mij nog goed. Toen we de straat inreden zeiden we tegen elkaar: "Hier willen we wonen." En zo gebeurde het.

Een ingrijpende verbouwing begon. Wagonladingen schrootjes werden verwijderd en op 1 april 1991 (nee geen grap) verhuisden we.

De volgende morgen om een uur of tien ging de bel. Met ongekamde haren en m'n halfvergane Tweetie-nachthemd (die slaapt 't lekkerst) deed ik de deur open. Daar stond buurvrouw, met keurig gestreken spierwitte blouse, schotse rok met speld en parelsnoertje op de stoep. "Om jullie welkom te heten in de buurt", zei ze en duwde me een bos bloemen in m'n handen. Ik was helemaal beduusd. Wat allerliefst. Dat had je niet in Amsterdam.

Ik vertelde dat verhaal aan m'n moeder (oma). Dat stelde haar gerust. Zij, als rasechte Amsterdamse, maakte zich een beetje zorgen of ik wel zou aarden in zo'n buurt.

Een paar weken later waren opa en oma bij ons op bezoek. Er werd aangebeld. Oma, die op dat moment in de gang liep, deed open en trof twee agenten op de stoep. Of de zoon des huizes thuis was. Oma snapte er natuurlijk niets van (als oma van drie kleindochters) en ik werd erbij gehaald.

Uit het verhaal van de agent begreep ik dat ze de zoon van de vorige bewoners zochten. "Nee....daar heb ik geen adres van. Wel van z'n moeder...dat moet ik ergens hebben liggen". En ik druipt af om het te gaan zoeken. Als ik weer terugkom bij de voordeur is oma net bezig uit te leggen

aan de agenten dat ik, haar dochter, net is verhuisd, dat we uit Amsterdam komen, enz...

Ja, dat kon meneer agent wel horen aan oma. En dan zegt oma: "Wat zal de buurt wel niet denken: zie je wel, die nieuwe mensen uit Amsterdam; en dan al gelijk de politie op de stoep...!" Hoe verzint ze het, denk ik bij mezelf, en begin een beetje schaapachtig te lachen. Maar oma komt met een oplossing. "Als jullie bij 't wegrijden nou even zwaaien, dan denken ze misschien dat jullie vrienden of familie zijn". En ja hoor, al zwaaiend en toeterend, alsof we elkaar al jaren kennen, rijden de heren agenten de straat weer uit. Zullen wel gedacht hebben: stelletje idiote Amsterdammers.

Oma en ik liggen in een deuk. "Ze doen het ook nog", gier ik.

"Nou," zegt oma, "wees nou maar blij, want je woont hier nog maar net. Zo'n keurige buurt. Zo meteen denken ze nog dat je met drugs te maken hebt. Amsterdam heeft die naam nou eenmaal". De tranen lopen me over de wangen. Waar haalt ze het vandaan. Maar oma heeft wel gelijk. Dit is een andere buurt, een nettere buurt. Heel wat anders dan de Kinkerbuurt in Amsterdam.

Yolanda Kenter

Johan de Wittstraat 41

VERKIEZINGSUITSLAGEN IN ONZE WIJK

De uitslagen voor de gemeente Leiden en voor Stemdistrict 19, dat de inwoners tussen Warmonderweg en Houtlaan en tussen Van Slingelandtlaan en Mezenstraat omvat, zijn op de volgende pagina's in tabelvorm weergegeven.

liet hij grote borden aanbrengen waarop men kon lezen welk instituut daar zat. Ook bij het station, goed leesbaar vanuit de trein en vanaf de weg stond een bord: 'Studeert vanuit Leiden', met een verwijzing naar zijn L.O.I. Op nummer 175 liet hij een medewerker wonen, de heer E.B. Hagoort, later de heer B.P. de Ru.

Een vooroorlogse medewerker, onze buurtgenoot de heer C.J. Francken vertelt over die tijd:

Ja, ik heb twee jaar, van augustus 1937 tot augustus 1939 bij I.J. Sloos gewerkt. Sloos was indertijd van uit zijn woonhuis Johan de Wittstraat 1 begonnen met schriftelijke lessen boekhouden, onder de naam Instituut voor Handelswetenschappen. Ondertussen had hij ook drie naast zijn huis liggende panden verworven. Zelf verhuisde hij naar een voor hem bij de ingang van het landgoed 'Oud-Poelgeest' gebouwde villa, die hij met de nodige zelfkennis de naam 'Onrust' gaf. Hij was nml. een uiterst onrustige, of om het wat vriendelijker te zeggen, dynamische persoonlijkheid. Met een tomeloze energie en een ongebreidelde verbeeldingskracht werden aan de lopende band instellingen en organisaties opgericht, veranderd of (soms) weer geliquideerd. Een zich voortdurend wijzigend complex van instellingen en ondernemingen, geen afzonderlijke rechtspersonen, maar alle handelsnamen, privé eigendom van Sloos. Opleidingsinstituten, een uitgeverij, een drukkerij, een bibliotheek enzovoort. Alle met prachtige tot de verbeelding sprekende namen: Instituut voor Handelswetenschappen, Leidse Onderwijsinstellingen, College van Belastingconsulenten, Handelseconomische Bibliotheek, Nederlands Drukkerijbedrijf, Nederlands Studieblad, Maandblad voor Handelswetenschappen, etcetera.

Om de respons op reclame-inspanningen na te gaan, werd voor elk produkt en reclamemedium een apart adres gehanteerd. En omdat het aantal panden kleiner was dan het benodigde aantal adressen, werd ook gebruik gemaakt van gefingeerde postadressen, met name hoge huisnummers in de Johan de Wiittstraat. (Op bladzijde 77 van het 'buurtboek' staat hiervan en mooi voorbeeld.)

De onrust van Sloos op organisatorisch gebied vond zijn pendant in

**NIEUWE BEWONERS
JOHAN DE WITTSTRAAT 1 EN
RIJNSBURGERWEG 169/175**

Nu het voor iedereen duidelijk moet zijn dat er op en achter Johan de Wittstraat 1 grote veranderingen plaats vinden en er ook andere bewoners gaan komen, lijkt het aardig iets te vertellen over het verleden van deze gebouwen en hun bewoners.

In 1922 bestond Rijsburgerweg 169 reeds, later, in 1924 waren de huizen t/m 191 en Johan de Wittstraat 1 en 2 gebouwd, maar nog onbewoond.

(Johan de Wittstraat 3 raakte al in maart 1924 bewoond toen de familie Bosch uit Douzastraat 5 zich daar vestigde. De heer Bosch was adjunct accountant Directe Belastingen.)

Architect Van der Laan ontwierp de panden Rijsburgerweg 171 / 181, zowel als Johan de Wittstraat 1 en 2. (Wie de ontwerper is geweest van Rijsburgerweg 169 en voorliggende panden is ons onbekend.) De huizen hoefden bij de bouw niet te worden onderheid omdat ze evenals de huizen in de verdere Raadsherenbuurt op een oude strandwal liggen.

Eerste bewoner van Johan de Wittstraat 1 was de familie Stas, later gevolgd door de heer Ch.C.F.M. le Roux met vrouw en kinderen.

Het huis werd vervolgens betrokken door de familie Sloos. De heer I.J. Sloos was eigenaar van het door hem opgerichte Instituut voor Handelswetenschappen (t.b.v. schriftelijk onderwijs voor het praktijkdiploma en M.O. boekhouden), waarvoor hij de drie naastliggende panden aan de Rijsburgerweg had gekocht. In het naast zijn woonhuis liggende pand Rijsburgerweg 175 begon hij nog vóór de oorlog de Leidse Onderwijsinstellingen L.O.I en het Nederlands College voor Algemene Studieleiding. Die L.O.I. liepen dermate goed dat hij weldra ook Rijsburgerweg 169 en enkele panden aan de overzijde van de Rijsburgerweg kocht. (Zie blz 49 in het boek 'Raadsherenbuurt, zestig jaar wonen en leven in een Leidse buurt') Op alle in zijn bezit zijnde panden

Gemeenteraadsverkiezingen 2 maart 1994

Tabel 1. Uitslag Gemeente Leiden

Lijst	1994 zetels	%	1990 zetels	%
1 PvdA	8	18,64	25	17,1
2 CDA	5	12,41	8	19,52
3 D'66	7	17,43	8	17,87
4 VVD	8	19,71	6	14,34
5 Groen Links	5	12,32	4	10,32
6 SP	3	8,80	2	4,38
7 LWG/de Groenen	1	2,66	0	0,00
8 CP'86	0	1,26	0	0,00
9 CD	2	5,42	0	0,00
10 Stadspartij	0	1,34	0	1,47

Tabel 2. Uitslag 1994 Stemdistrict 19, in %

1 PvdA	22,26
2 CDA	10,87
3 D'66	21,54
4 VVD	21,33
5 Groen Links	16,41
6 SP	2,36
7 LWG/de Groenen	2,46
8 CP'86	0,31
9 CD	1,85
10 Stadspartij L	0,62

Opmerkelijk is, naast de winst van de VVD, de vertegenwoordiging van de CD in de Leidse gemeenteraad.

Verkiezingen Tweede Kamer 3 mei 1994

Tabel 3. Uitslag Gemeente Leiden, in %

1	PvdA	25,95
2	CDA	13,40
3	D'66	20,45
4	VVD	20,72
5	Groen Links	6,66
6	SP	3,58
7	LWG/de Groenen	-
9	CD	2,68
	AOV	2,51

Tabel 4. Uitslag stembedistrict 19, in %

1	PvdA	26,94
2	CDA	11,00
3	D'66	24,82
4	VVD	22,10
5	Groen Links	9,02
6	SP	0,79
7	LWG/de Groenen	-
9	CD	0,62
	AOV	1,32

De PvdA is in stembedistrict 19 de grootste partij gebleven, maar D'66 en VVD zitten er niet ver onder. Ook Groen Links is met 9 % goed vertegenwoordigd.

Verkiezingen Europees Parlement 9 juni 1994

Tabel 5 Uitslag Gemeente Leiden, in %

1	PvdA	27,81
2	CDA	17,47
3	D'66	16,41
4	VVD	19,52
5	SGP/RPF/GPV	2,71
6	Groen Links	8,49
7	De Groenen	3,51
8	SP	2,60
9	CD	1,10
	Opkomst	37,24

Tabel 6 Uitslag stembedistrict 19, in %

1	PvdA	27,91
2	CDA	14,73
3	D'66	16,13
4	VVD	19,63
5	SGP/RPF/GPV	3,22
6	Groen Links	12,06
7	De Groenen	4,35
8	SP	0,28
9	CD	0,28
	Opkomst	55,01

Het opkomstpercentage van 55 % in ons stembedistrict ligt beduidend hoger dan het Leidse gemiddelde. Alleen stembedistrict 34 (omgeving Burggravenlaan) had met 61 % een hogere opkomst.

Maarten Mentzel